

Kaposvári kalauz a jogalkotás útvesztőjéhez

JOG Darák Péter, a Kúria elnöke a változó jog világában a Kúria és a bírósági szervezetek előtt álló kihívásokról beszélt a kaposvári Jogi beszélgetések második napján. Úgy vélte, nem engedhetik meg maguknak a luxust, hogy csak jogszabályok mentén gondolkodjanak, oda kell figyelni a jogi intézmények valós gazdasági programjára is. – Az utóbbi években nem csökkent a bíróságok költségvetése – állította Darák Péter –, s ez azt jelenti, minden eszköz rendelkezésre áll a színvonalas munkához. Fontos azonban, hogy átgondoljuk, az új jogszabályok mennyire illeszthetők be az eddigi jogi gyakorlatba. A változások ugyanis magukban hordozzák a veszélyt, hogy a bíróságok nem tudnak egységes ítélkezési gyakorlatot kialakítani, a kiszámítható ítélkezéshez rengeteg szervezési szükségesség. **▶ 3. ÖLDAL**

JOGI BESZÉLGETÉSEK A törvényhozóknak meg kell tanulniuk tisztelni a bírói ítéletet

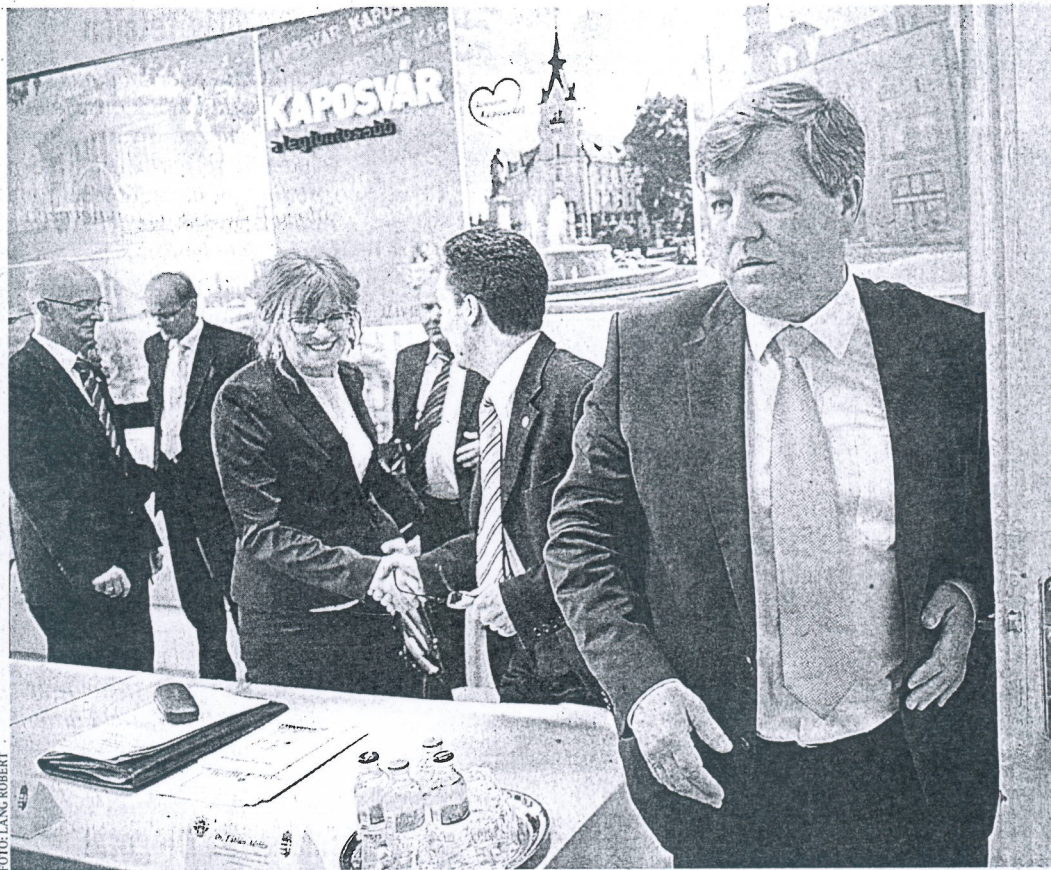
▶ Folytatás az 1. oldalról

A Kúria elnöke szerint az új törvények értéktérítő és -szabályozók, s fontos, hogy a jó hagyományok ötvöződjének a modern gondolatokkal.

Alkothat-e jogot a bíró? – tette fel a kérdést előadás elején Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke, aki szerint az utóbbi hetekben szinte naponként lehetett olvasni komoly visszhangot kiváltó bírói ítéleteket.

– Ha a törvény szava tiszta és határozott, a bíró nem hibázhat az értelmezésében – idézte az OBH elnöke, aki egyúttal megjegyezte: nem elég egy jó jogszabály – ilyet talán nem is lehet írni –, hanem a bírónak ismernie kell a célokat, alapelveket, melyek az alaptörvényben megjelennek, s így a közjó, s a józan ész szerint ítélkezhet. – A bírói függetlenséget nem a szöveghűség testesíti meg – tette hozzá. – Meg kell tanulni bánni a hatalommal, mely a kezünkben van. Egyúttal a jogalkotónak és a közvéleménynek is meg kell tanulnia tisztelni a bírói ítéletet.

Utóbbi kijelentést sokan úgy értelmezték, hogy az OBH elnöke elsősorban a politikának üzent, hiszen az elmúlt időszakban többször is előfordult, hogy kormány szinten kritizálták egy-egy ítéletet: Orbán Viktor kormányfő botrányosnak nevezte a bíróságnak az energiacégekkel kapcsolatos verdiktjét, mely nem egyezett a kabinet rezsicsökkentési elképzelésével. Navrátsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter pedig a bírósági gyakor-

Varga Zs. András, Handó Tünde, Fábián Adrián, és Stumpf István a somogyi megyeszékhelyen.

lat felülvizsgálatát kérte a Kúria elnökétől, miután másodfokon enyhítettek Marian Cozma kézilabdázó gyilkosainak ítéletén...

– Miközben azt várjuk a jogalkotótól, hogy zárt, egységes jogszabályt alkosson, tudjuk, ez nem lehetséges, hanem értelmezni kell a törvényeket – kapcsolódott a Handó Tünde által elmondottakhoz Varga Zs. András, a Legfőbb Ügyész helyettese. – Ez az értelmezés okozhat feszültséget a jogalkalmazó és a

alkotó között, hiszen más lesz a következmény, mint az eredeti terv volt. Persze nem az a megoldás, hogy minél inkább pontosítják a jogszabályokat, hiszen annál többféleképpen lehet majd őket értelmezni, s ez még több feszültséget generál majd.

Stumpf István alkotmánybíró úgy vélte, az idei – Terítéken a jogalkotás címet viselő – Jogi beszélgetéseknek különös aktualitást ad, hogy olyan jelentős változások zajlanak a jogalkotásban,

melyekről mindenképpen beszélni kell. Előadásában a közjogi érvénytelenség tükrében vizsgálta a törvényalkotást, s arra keresett választ, hogy a törvényhozási eljárási szabályai lehetőséget adnak-e a mindenkori törvényhozóknak, hogy eljárási szabálysértések nélkül alkossanak jogszabályokat?

– Az eljárási szabálysértéssel hozott törvények legitimációját ugyanis gyengébb – adta meg a választ Stumpf István, aki még

hozzátette: – Remélem, az Alkotmánybíróság döntései világosak: demokratikus jogállamban nem létezhet korlátlanul felruházott hatalom. Vannak ugyan viták az AB hatásköréről, de nem gondolom, hogy előállhat egy olyan állapot, mint a rendszer-váltás előtt volt...

Bánáti János, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke A jogalkotás kesernyős gyümölcsei című előadásában konkrét jogszabályokon modellezte le a törvényalkotás során elkövetett hibákat, s ezek korrekcióit. Pozitív példaként említette az új Büntetőtörvénykönyvet, mely szakmai viták után, konszenzussal született meg, s negatívként citálta a büntetőeljárás törvényt, mely szerinte ismeretlen műhelyben és módon készült, olyannyira, hogy kiderült, még az előterjesztő sem tudta, mi áll benne, nem-hogy a szakma. – Általánossá vált az egyéni képviselői indítvánnyal történő jogalkotás, mely legális, csak éppen ilyenkor nem kell egyeztetni a szakmai szervezetekkel – mondta erről Bánáti János, hozzátéve: ilyenkor születnek a hibás törvények, s ilyen esetekben lépnie kell az Alkotmánybíróságnak, mint ahogyan ezt meg is tette az AB például a büntetőeljárás törvény esetében.

Fábián Adrián, a Pécsi Tudományegyetem jogi karának közgazgatási jogi tanszékvezetője is a körültekintés fontosságáról beszélt a jogszabályalkotási folyamat során, ugyanis úgy vélte, a spontaneitás, a kápkodás később rengeteg gondot okozhat az átlagemberek életében. ■ Vas András